Nota van zienswijzen

Omgevingsvisie Bergen op Zoom

Mei 2023

Inhoud

- **1 Inleiding 3**
- **2 Ingekomen zienswijzen 4**
  - **2.1 Zienswijze 1 LSNED** 4
  - 2.1.1 Reactie 5
  - 2.1.2 Conclusie 5
  - **2.2 Zienswijze 2 Tennet** 6
  - 2.2.1 Reactie 9
  - 2.2.2 Conclusie 9
  - **2.3 Zienswijze 3 VvE Havenstaete** 10
  - 2.3.1 Reactie 14
  - 2.3.2 Conclusie 15
  - **2.4 Zienswijze 4 Prorail** 16
  - 2.4.1 Reactie 20
  - 2.4.2 Conclusie 20
  - **2.5 Zienswijze 5 IVN Groene Zoom** 21
  - 2.5.1 Reactie 24
  - 2.5.2 Conclusie 24
  - **2.6 Zienswijze 6 Rijkswaterstaat** 25
  - 2.6.1 Reactie 25
  - 2.6.2 Conclusie 25
  - **2.7 Zienswijze 7 camping Bergse Hoeve BV** 27
  - 2.7.1 Reactie 30
  - 2.7.2 Conclusie 30
- **3 Wijzigingen Omgevingsvisie naar aanleiding van ingekomen zienswijzen 31**
- **4 Wijzigingen Omgevingsvisie inbreng gemeenteraad 32**
- **5 Ambtshalve wijzigingen 34**

1 Inleiding

Tijdens de inzagetermijn van de Concept Omgevingsvisie onder nummer NL.IMRO.0748.OMGEVINGSVISIEBOZ-201 zijn 7 zienswijzen binnengekomen. In deze nota van zienswijzen worden de ingekomen zienswijzen behandeld. De zienswijzen (exclusief eventuele bijlagen) en de gemeentelijke reactie hierop staan in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 staat een opsomming van de daaruit volgende wijzigingen.

Niet alleen zienswijzen hebben geleid tot de wens om aanpassingen door te voeren in de ontwerp Omgevingsvisie. De inspraak in de Beeldvormende bijeenkomst op 6 april 2023, de commissie RDE op 12 april 2023 en de aangenomen motie vreemd aan de orde in de raadsvergadering van 20 april 2023 hebben mede geleid tot wijzigingen zoals in hoofdstuk 4 is weergegeven.

In het 5e hoofdstuk is tot slot opgesomd welke aanpassingen ambtshalve zijn doorgevoerd zonder dat een zienswijze hier direct aanleiding toe gaf.

In het kader van de privacywetgeving (AVG) zijn de persoonsgegevens geanonimiseerd in deze nota van zienswijzen.

2 Ingekomen zienswijzen

2.1 Zienswijze 1 LSNED

LEIDINGENSTRAAT NEDERLAND
Datum: 12 april 2023
Onderwerp: Zienswijze op ontwerp omgevingsvisie Bergen op Zoom

Geachte Gemeenteraad,

Naar aanleiding van publicatie 132084 uit het Gemeenteblad van 27 maart jl. hebben wij kennis genomen van de Ontwerp Omgevingsvisie Bergen op Zoom.
In de publicatie wordt gegeven dat Gemeente Bergen op Zoom de Ontwerp Omgevingsvisie van 23 maart tot en met 11 mei 2023 ter inzage legt en dat een ieder binnen de gestelde termijn op kan reageren middels een zienswijze. Graag maken wij gebruik van deze gelegenheid om een aantal suggesties naar voren te brengen waardoor de omgevingsvisie kwalitatief beter aansluit bij de huidige situatie en daardoor meer duidelijkheid geeft voor toekomstige concrete ontwikkelingen.

Met de Omgevingsvisie Bergen op Zoom wilt u richting geven aan mogelijke en meer wenselijke ruimtelijke ontwikkelingen in uw gemeente. Het doel is om vooral samen zorg te dragen voor een gezonde, veilige en mooie leefomgeving. Dit wilt u bereiken door meer ruimte te geven aan eigen initiatieven die bepaalde waarden versterken en rekening houden met de kenmerken en belangen van de omgeving. Samen met alle betrokken partijen wilt u de schouders eronder zetten om een forse kwaliteitsslag te maken, waarbij u voorrang geeft aan drie sleutelgebieden.
Met als uiteindelijke doel een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is.

LSNED heeft de gronden van de Buisleidingenstraat in eeuwigdurende erfpacht en is de wettelijke beheerder van de Buisleidingenstraat tussen Rotterdam en Antwerpen, zoals bepaald in artikel 3 van de wet van 11 maart 1972. De Buisleidingenstraat is ten dele gelegen in de gemeente Bergen op Zoom.

Concreet dragen wij de volgende suggesties voor om de Buisleidingenstraat en de kansen die de Buisleidingenstraat biedt voor de gemeente Bergen op Zoom in de omgevingsvisie te borgen:
Verbeelding op pagina 50 - verbeterpunt
De aanwezigheid van de Buisleidingenstraat biedt volop kansen om de energietransitie te ondersteunen op de gebieden van transport van warmte, C02, waterstof, ammoniak enzovoorts. Hierbij zou de gemeentelijke leidingstrook tussen de Buisleidingenstraat en de Theodorushaven doorgetekend kunnen worden langs de Bergse Plaat.
Energietransitie - op verschillende locaties in de toelichting

De energietransitie is een belangrijk thema in de Omgevingsvisie waarbij de Buisleidingenstraat een belangrijke rol bij de aansluiting van de in Bergen op Zoom aanwezige industriële clusters op duurzame energie kan spelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de aanleg van groen-gasleidingen, C02 leidingen, waterstofleidingen enzovoorts.

Mocht een nadere toelichting gewenst zijn, dan zijn wij daartoe als vanzelfsprekend bereid. Voor meer informatie of voor overleg kunt u contact opnemen met de [redacted] telefonisch bereikbaar op [redacted].
Graag ontvangen wij een ontvangstbevestiging van u.

Hoogachtend,
Leidingenstraat Nederland
[redacted]

2.1.1 Reactie

We geven geen gehoor aan uw suggestie om de buisleidingenstraat op de kaarten te verbeelden. We hebben de kaarten juist eenvoudig gehouden om initiatieven in beginsel maximale ruimte te bieden.

Om een dergelijk belang van vitale infrastructuur wel te onderstrepen is op pagina 45 een tekst toegevoegd.

2.1.2 Conclusie

De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Pagina 45, Hoofdstuk 5, praktijk
Oud: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces.
Nieuw: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces. **Bij concrete initiatieven is het van belang om actief de dialoog te zoeken met nutsbedrijven, beheerders van het water, het landschap of andere vitale infrastructuur gezien de mogelijk grote impact op de ruimte. Denk bijvoorbeeld aan de toekomstige infrastructuur in het belang van de energietransitie. De gemeente zal een dergelijke dialoog stimuleren om later een goede belangenafweging te kunnen maken.**

Geen aanpassing kaart op pagina 50.

2.2 Zienswijze 2 Tennet

Datum: 14 april 2023
Zienswijze Omgevingsvisie Bergen op Zoom

Geachte Raad,
Onlangs is bekend gemaakt dat bovengenoemde visie ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) bij deze graag gebruik.
Binnen uw gemeente bevinden zich diverse hoogspanningsverbindingen en hoogspanningsstations (110 kV en hoger) die onderdeel uitmaken van het landelijk hoogspanningsnet en die in beheer en eigendom zijn van TenneT.
Voor uw informatie is eventueel een DWG/SHP/PNG bestand op te vragen via het e-mailadres ruimteliikeplannen@)tennet.eu.

Algemeen over TenneT
TenneT is bij de Elektriciteitswet 1998 (de "E-wet") aangewezen als beheerder van het landelijke hoogspanningsnet van 110 kV en hoger. Het landelijke hoogspanningsnet is door het ministerie van EZK als vitale infrastructuur aangeduid. TenneT is hiermee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet. De kerntaken van TenneT zijn het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van bestaande en nieuwe ondergrondse en bovengrondse hoogspanningsverbindingen. De hoogspanningsverbindingen van TenneT zijn, zowel boven- als ondergronds, dan ook ruimtelijke relevant. Deze vitale infrastructuur moet daarom een gepaste bescherming krijgen en behouden in ruimtelijke plannen en besluiten. Het uitgangspunt hierbij is een ongestoorde ligging gedurende de gehele levensfase van de hoogspanningsverbinding. De aanwezigheid van deze hoogspanningsverbinding kan beperkingen opleveren voor het gebruik van de gronden. Bovendien is het van belang dat hoogspanningsverbindingen ten alle tijden bereikbaar zijn en blijven voor onderhoud, storingen en/of calamiteiten, ten behoeve van de leveringszekerheid en het zo efficiënt mogelijk gebruik kunnen maken van onze assets. Om de gevaren zoveel mogelijk te beperken voor de medemens en om er mede op toe te kunnen zien dat er geen aantasting plaats kan vinden van het doelmatig en veilig functioneren van ondergrondse-hoogspanningsverbindingen, streven wij ernaar om een juiste planologische borging te krijgen en behouden.

Het bovenstaande brengt met zich mee dat TenneT u verzoekt om op een passende wijze rekening te houden met de aanwezigheid van deze vitale infrastructuur in uw gemeente en eventuele doorwerking naar het Omgevingsplan. Door de aanwezigheid van de verschillende hoogspanningsverbindingen en hoogspanningsstations vormt TenneT namelijk één van de ruimtevragers en belanghebbenden binnen uw gemeente. Deze bestaande assets wensen wij op een juiste manier planologisch te borgen en te behouden ten behoeve van de leveringszekerheid.

De ruimtelijke functie van de hoogspanningsverbindingen en stations in de gemeente Bergen op Zoom is niet doorvertaald op de verbeelding van de Omgevingsvisie. Met name bij de relatief grootschalige hoogspanningsinfrastructuur kan het waardevol zijn het bestaande en eventuele toekomstige ruimtebeslag op te nemen. TenneT verzoekt om een toevoeging van deze functie op de verbeelding te overwegen, zodat een zorgvuldige belangenafweging kan worden gemaakt.

Energietransitie
De komende decennia gaat de energievoorziening in Nederland fors veranderen. Een stabiel en toekomstbestendig elektriciteitsnetwerk wordt nog meer noodzakelijk vanwege de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen en de opkomst van nieuwe energiebronnen. Met het oog op de Energietransitie kunnen er de komende járen diverse netuitbreidingen/wijzigingen gaan plaatsvinden. Eveneens vanwege de klimaatadaptatie zullen er wellicht aanpassingen aan het net noodzakelijk zijn. Hiervoor is ruimte nodig. In het Investeringsplan (IP) 2022-2031 van TenneT staan de toekomstige ontwikkelingen opgenomen voor Nederland. Het IP is via onderstaande link in te zien en/of te downloaden.
https://tennet-drupal.s3.eu-central-l.amazonaws.com/default/2022-09/IP2022 Netopland 12-9-2022.pdf

Door uitbreiding of aanpassing van het hoogspanningsnetwerk naar aanleiding van de energietransitie in uw visie te benoemen, speelt u alvast in op een uitbreiding en wordt het op deze wijze meegenomen en kan er mogelijk ruimte worden belegd. Om toekomstige ontwikkelingen zo snel mogelijk uit te kunnen voeren, is het gewenst om dit ruimtebeslag op te nemen c.q. te vermelden.

Ambities
In uw visie worden diverse ambities beschreven. Bij al deze ambities speelt uiteraard ruimte een rol. Veel ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op een ongestoorde werking van het hoogspanningsnetwerk. Wij verzoeken om bij voorgenomen ontwikkelingen zo vroeg mogelijk afstemming met ons te hebben, zodat wij u tijdig van advies kunnen voorzien en een afweging kunnen maken of de beoogde ontwikkelingen mogelijk zijn en geen afbreuk kunnen doen aan het ongestoord functioneren van de aanwezige hoogspanningsverbindingen. U kunt hiervoor contact zoeken door een mail te sturen naar ruimteliikeplannen@tennet.eu.

Bijlage
Voor uw informatie zijn in de toevoegde bijlage situaties aangegeven die de leveringszekerheid en veiligheid van bestaande infra (nadelig) kunnen beïnvloeden en daardoor uitval kunnen veroorzaken. Grootschalig falen van het landelijk hoogspanningsnet kan leiden tot maatschappelijke ontwrichting. Aan het voorkomen daarvan draagt een goede publiekrechtelijke bescherming bij. Bij deze het verzoek om

ontwikkelingen die mogelijk de betrouwbaarheid en veiligheid van het functioneren kunnen schaden, vooraf af te stemmen met TenneT en pas toe te staan na een positief verkregen schriftelijk advies van TenneT.

Staalkaart
TenneT heeft, in samenwerking met Netbeheer Nederland, de staalkaart "Elektriciteit en gas in het Omgevingsplan" inclusief bijbehorende voorbeeldregels opgesteld. De Staalkaart betreft een handreiking om gemeentelijke ambities in samenhang met ambities op het gebied van energievoorziening bij elkaar te brengen in het Omgevingsplan. Bijgaand treft u de link aan waar u de Staalkaart kunt vinden.
https://www.netbeheernederland.nl/ upload/Files/Staalkaart NBNL Elektriciteit en gas in Omgevingsplan januari 2022 241.pdf

De Staalkaart is een 'levend' document en zal worden aangepast naar de kennis en ervaring die TenneT en gemeenten gaan opdoen met de Omgevingswet. TenneT nodigt u daarom graag uit gebruik te maken van de Staalkaart bij het opstellen van een Omgevingsplan en samen met u mee te mogen denken in het op een duurzame wijze opnemen van het hoogspanningsnet in Omgevingsplannen. U kunt hiervoor contact opnemen met de behandelaar van deze mail.

Vooroverlegpartner
Bij toekomstige plannen of beleidsdocumenten die keuzes omvatten die relevant zijn voor het landelijk hoogspanningsnet, zouden wij het prettig vinden om deel te nemen aan het vooroverleg. Op deze manier worden wij vroegtijdig bij plannen betrokken wat maakt dat wij ook tijdig kunnen beoordelen of de veiligheid en leveringszekerheid van onze hoogspanningsverbindingen in het geding komen en/of de plannen (technisch) uitvoerbaar zijn. De plannen of documenten kunnen gestuurd worden naar ruimteliikeplannen@tennet.eu
Hierbij tevens het verzoek om dit e-mailadres binnen uw gemeente op te nemen. Eveneens kan via hetzelfde e-mailadres een overleg worden aangevraagd en/of vragen worden gesteld.

Heeft u nog vragen?
Heeft u vragen over de ínhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van deze brief. Eventuele correspondentie (met vermelding van onze referentie) kunt u eveneens richten aan deze persoon.

TenneT ziet uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
TenneT TSO B.V.
[redacted]

2.2.1 Reactie

De Gemeente Bergen op Zoom onderkent het belang van het hoogspanningsnetwerk en het ongestoord functioneren daarvan. Om het belang van dergelijke vitale infrastructuur en mede uw rol daarin te onderstrepen is op pagina 45 een tekst toegevoegd.

2.2.2 Conclusie

De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Pagina 45, Hoofdstuk 5, praktijk
Oud: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces.
Nieuw: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces. **Bij concrete initiatieven is het van belang om actief de dialoog te zoeken met nutsbedrijven, beheerders van het water, het landschap of andere vitale infrastructuur gezien de mogelijk grote impact op de ruimte. Denk bijvoorbeeld aan de toekomstige infrastructuur in het belang van de energietransitie. De gemeente zal een dergelijke dialoog stimuleren om later een goede belangenafweging te kunnen maken.**

2.3 Zienswijze 3 VvE Havenstaete

Aan Burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,
Jacob Obrechtlaan 4,
4611 AR Bergen op Zoom.

Bergen op Zoom, 26 april 2023.

Betreft; Zienswijze Bergse Omgevingsvisie , NL.IMRO.0748.omgevingsvisieboz-0201

Geacht College,

De Bergse Omgevingsvisie – we nemen even de vrijheid om uit het fraai stilistisch en appetijtelijk vormgegeven stuk te citeren - is een nieuwe, algehele visie op de gemeente. Hierin legt Bergen op Zoom sámen met de gemeenschap haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. De Omgevingsvisie biedt houvast. Het is een kader en kompas voor Bergen op Zoom als betekenisvolle plek, zo luidt een van de *ronkende* openingszinnen.

Verpakt in fraai proza!, zo stellen we vast. Goed en wijs overigens, dat een keer onstoffelijk en bovenzinnelijk door het gemeentebestuur een lange termijnvisie wordt geformuleerd. Tegelijkertijd zijn we ondanks de fraaie volzinnen en verassend mooie kleurcomposities een beetje (veel) teleurgesteld. Het is een stuk van een zeer hoog abstractieniveau en ondanks de vele jubeltonen staat het bol van open deuren, platitudes en algemeenheden. Wij ontdekken nauwelijks specifieke, tastbare beleidsaanbevelingen, laat staan concretere ambities.

We hebben wat vergelijkbare Omgevingsvisies erop nageslagen. De zusterstad Roosendaal heeft ook een visie ontvouwd en stelt in een document met ruim 150 pagina's een toch wat breder en concreter programma aan de orde, terwijl Bergen op Zoom het met een magere 50 pagina's veel platitudes en clichés moet doen.

Misschien moeten we het niet bij deze kretologie laten, maar een paar tastbare voorbeelden geven.

Een omgevingsvisie prikkelt en nodigt initiatiefnemers uit om de stad, dorpskernen en buitengebied mee te ontwikkelen. Belangrijke beleidspunten zouden daarbij aan de orde moeten komen. Zo worden sleutelprojecten bedacht en wordt ingespeeld op de toekomstige (grote) Bergse woningbehoefte.

Er is zonder te chargeren sprake van een zeer ambitieus woningbouwprogramma. Duizenden woningen moeten de komende jaren worden gebouwd om aldus het Nederlands woningtekort mede op te lossen. Mogen we de retorische vraag stellen of

we niet eerder moeten streven naar een gelukkige en gezonde stad. Een stad met de menselijke maat zonder al te veel hoogbouw? En hoort daarbij een zo'n grote groei van de bevolking bij.

In dat verband merken wij ook op, dat volledig wordt voorbijgegaan aan de actuele vraag of de stad Bergen op Zoom nog steeds moet bouwen voor de Randstad, gegeven de grote problemen rond bijvoorbeeld stikstof en de schaarse gronden die zich voor stadsuitleg lenen.

De stad ligt ingesloten tussen drie grote Natura 2000 gebieden en dat geeft een aanzienlijke beperking op de verder stadsuitleg en gewenste uitbreiding. De fysieke ruimte ontbreekt daarvoor op de lange termijn. Ook, omdat het niet voorstelbaar is dat de Bergse bossen en vennen worden aangewend of moeten worden opgeofferd voor woningbouw. En dan moet je naar ons oordeel mondjesmaat omspringen met de schaarse bouwmogelijkheden.
Natuurlijk verwachten wij dat het stikstofbeleid wat realistischer zal worden, maar nog steeds zal het voor Bergen op Zoom veel beperkingen met zich brengen. En dan dringt de legitieme vraag zich op of het eerder vastgesteld beleid in de vorm van de West-Brabantse woondeal met veel woningbouw en mede bedoeld voor de opvang uit de Randstad niet aan een herijking toe is.

Daarbij schuilt zo wie zo het gevaar, dat de Bergse inwoner in die grote en dure ontwikkelplannen niet kan meedingen. Ontwikkelaars passen een prijsniveau toe, dat langzaam maar zeker voor veel autochtonen financieel gesproken een brug te ver is. Geplaagd als Bergen op Zoom is door een relatief lage inkomens- en vermogensstatistiek.

Het zou van visie getuigen als gekozen wordt voor een aanpak, waarbij de eigen inwoners een zekere mate van voorrang krijgen en misschien is het nog veel beter om in Bergen op Zoom - gelet op de beperkte stadsuitleglocaties – uitsluitend te laten groeien voor de eigen aanwas, dus een natuurlijke groei en geen opvang vanuit de Randstad. Zit Bergen op Zoom te wachten op een andere cultuur en rand stedelijk gedrag. Moet de Bergse karakteristiek niet bewaard blijven, gelegitimeerd door het grote gebrek aan geschikte gronden voor nieuwe stadsuitbreidingen.

Tot voor kort was exponentiële groei voor de stad interessant, omdat het vooral een drager en katalysator was voor de lokale middenstand. Aldus werd de leefbaarheid van het oude centrum bevorderd en ontstond een breder economisch draagvlak voor een vitale middenstand. Met het huidig koopgedrag via webshop- en internetformules is dat argument echter niet langer meer aan de orde en ontvalt dus een belangrijk motief om veel nieuwe inwoners aan te trekken als opvang voor de Randstad, c.q. de regio te dienen.

Wij willen daarom bepleiten om het beleid met betrekking tot de groei van de stad Bergen op Zoom te actualiseren en expliciet te herijken. Want – nogmaals - naast de ontwikkeling van de Spaensche Scharen in de vorm van het Waterfront -zijn er niet veel meer andere grote locaties in Bergen op Zoom te ontwikkelen anders dan in of nabij Natura 2000 gebieden en fraaie bosgebieden. Dat betekent ook - het kan niet genoeg worden herhaald - dat Bergen op Zoom gegeven die beperkingen kritisch moet omspringen met haar schaarse grond. Immers zullen we toch geen stadsuitleg willen plegen ten oosten van de A-58??

Een terughoudend groeibeleid maakt het ook mogelijk om voor een traditionele stadsuitleg te kiezen. Nu is het streven naar ons oordeel teveel gericht op veel hoogbouw. Een vorm die niet lijkt aan te sluiten bij de behoeften en wensen van de Bergse inwoners.

Ander voorbeeld…Terecht wordt hoog opgegeven over de Bergse publieke gezondheid. Een belangrijke ambitie. Tegelijkertijd wordt niet stilgestaan bij de belangrijke uitdagingen die Bergen op Zoom in dit opzicht heeft. De luchtkwaliteit voldoet weliswaar aan de Europese normen, maar door transport en verkeer, alsmede de uitstoot van het Antwerps havengebied met vervuiling vanuit het Schelde-Rijnkanaal (ontgassen van binnenvaarttankschepen) scoort Bergen op Zoom ten opzichte van andere Nederlandse steden slecht.

De concentratie fijnstof in Bergen op Zoom overschrijdt uitdrukkelijk de strenge adviesnorm van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Verdroging is ook een grote uitdaging naast een toename van de hitte in het stadscentrum. Helaas worden al die uitdagingen niet benoemd, laat staan dat daarvoor een lange termijnvisie wordt ontwikkeld.

Zo missen we een lange termijnvisie met betrekking tot het vrachtwagenverkeer dat thans nog deels de route van de Markiezaatsweg kiest om vanaf de A-58 te komen en te gaan naar het bedrijventerrein Noordland. Met het perspectief, dat binnenkort de nieuwe terminal van Versteijnen operationeel wordt – volgens BN/de Stem de grootste inlandterminal in Nederland - zal dat tot een forse toename van het vrachtwagenverkeer op de Markiezaatsweg leiden.

Dat zal vervolgens aanzienlijk worden versterkt als de buitengaatse containerterminal onder de vlag van Esses/Mepavex in 2026 tot stand komt. Dat impliceert opnieuw een substantiële groei van het vrachtwagenverkeer.

Als klap op de vuurpijl zal het vrachtwagenverkeer – met aanzienlijke uitstoot – op de Markiezaatsweg ook drastisch toenemen als het nieuwe vrieshuis van Lineage tot uitvoering komt. Lineage heeft ruim 80.000 m2 grond op Noordland gekocht om daarop een nieuw groot diepvrieshuis te bouwen. Het staat buiten kijf, dat ook die nieuwe

activiteit tot een aanzienlijke groei leidt van het vrachtwagenverkeer. Los van een toename van het autoverkeer door het intensiveren van woningbouw in de Markiezaten en later niet te vergeten de Spaensche Scharen, c.q. het Bergs Waterfront. Cumulatief leidt dit ertoe, dat de nieuwe Bergse woonwijk in de vorm van het Waterfront komt te liggen aan een extreem drukke doorgaande route. Met alle gezondheidsnadelen van dien! Wij missen in de Omgevingsvisie daarover een goede analyse, alsmede een kader op welke wijze het gemeentebestuur denkt dat niet geringe probleem structureel op te lossen.

Als bewoners van Havenstaete – grenzend aan de Markiezaatsweg – ervaren wij die drukke verkeersroute als een forse aantasting van onze gezondheid, c.q. de kwaliteit van wonen en/of woonsatisfactie. Denk aan fijnstof en niet te vergeten geluid!
In die context vragen we ook aandacht voor toezeggingen die het gemeentebestuur in het verleden heeft gedaan met betrekking tot het behoud van uitzicht. Vervat in een brief, welke als bijlage is ingesloten en waarnaar kortheidshalve wordt verwezen. Specifiek hebben we in het recente verleden een forse financiële bijdrage betaald aan de gemeente om het uitzicht te verbeteren en aldus decennialang een vrij uitzicht te borgen.

Hoewel wij begrijpen dat permanent uitzicht niet kan worden afgedwongen mag het niet zo zijn, dat vanwege de grote woningbouwbehoefte Bergen op Zoom nu kiest voor veel hoogbouw pal voor ons woningcomplex. Zeker als financiële vergoedingen aan de gemeente zijn betaald om het behoud van het uitzicht te vrijwaren. Wij vertrouwen erop, dat de gemeentelijke overheid zijn toezegging in dit verband gestand doet.
Weer een ander voorbeeld betreft de factor economie. En daarbij doelen wij op ruimte voor ondernemerschap en de behoefte aan bedrijfsterreinen. Een van de dragers van ons welzijn. Brain drain en het wegtrekken van Bergse inwoners moet worden voorkomen.

Nergens wordt in het document een lang termijnbeleid uitgestippeld met betrekking tot de projectie van nieuwe bedrijfsterreinen, c.q. de werkgelegenheid. De regionale locatie in Steenbergen is veel te kleinschalig met slechts 30 ha uitgeefbare grond en dat nota bene voor drie gemeenten. Door het ontbreken van een adequate bestemming van bedrijfsterreinen op haar eigen grondgebied dreigt Bergen op Zoom een slaapstad te worden. Waarom wordt de “hete aardappel” Auvergnepolder gewoon niet benoemd? Het beleid daarover hoort toch bij uitstek thuis in een lange termijn visie.

Met twee grote containerterminals in het verschiet ontstaat er een grote behoefte om de aan- en af te voeren containers een Bergse meerwaarde te geven. Voorkomen moet worden dat Bergen op Zoom uitsluitend een doorvoerplek wordt. Faciliteer met het creëren van sophisticated logistieke centra. Die assemblagefabrieken voegen waarde toevoegen met assembleren, configureren, testen, verpakken met bijbehorende sales en finance zoals Ricoh dat al jaren doet!..... opdat het economisch profijt – anders dan

alleen via kaal transport - in Bergen op Zoom neerslaat. Wat is logischer dan dat de containers naar een bedrijfsterrein in de Auvergnepolder wordt geshuttled om vervolgens value added logistics toe te passen. In plaats van de containers vanaf de terminal naar Antwerpen vice versa te transporteren zonder dat we er “rijker” van worden.

Benut de mogelijkheid om de meerwaarde in Bergen op Zoom te laten genereren. En reserveer daarvoor dan ook voldoende bedrijfsterrein.
Vanwege het gebrek van onvoldoende bedrijfsterrein of het ontberen daarvan zullen daarnaast Bergse bedrijven die groeien en bloeien elders in de regio hun expansieplannen moeten toepassen. Een weinig wenkend perspectief voor de stad! Jammer dat de benoemde elementen – en het zijn slechts een paar voorbeelden - in deze Bergse omgevingsvisie ondergesneeuwd worden en zo stiefmoederlijk worden bedeeld.

Wij danken u voor de aandacht.

In afwachting van uw reactie.
Namens VvE-Havenstaete bestuur,
Hoogachtend,

[redacted]

Bijlage; - Brief van Gemeente d.d. 29 september 2016, kenmerk U16-055560

2.3.1 Reactie

De Omgevingsvisie van Bergen op Zoom geeft op hoofdlijnen de koers aan voor de komende jaren. Het is een integrale langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving en het grondgebied van de gemeente Bergen op Zoom. Er worden bepaalde waarden aangegeven en daarmee richting gegeven aan meer wenselijke ontwikkelingen. Er worden echter nog geen concrete uitvoeringsplannen opgenomen. Het klopt dus een stuk betreft van een hoog abstractieniveau. In andere pijlervisies (bv. Economie) en nog uit te werken programma’s worden ambities een stuk concreter. En in toekomstige bestemmingsplannen / omgevingsplannen worden nog specifieker kaders vastgesteld voor ontwikkelingen. De Omgevingsvisie laat door het abstractieniveau juist veel ruimte aan initiatiefnemers en nodigt hen daarmee nadrukkelijk uit om mee te denken.

Het ambitieuze woningbouwprogramma is een opgave die nog niet is ingevuld. Op dit moment vindt een locatiestudie plaats waarbij de vragen die u ons stelt aan de orde komen: voor Wie bouwen we Wat en Waar? Om die reden is in deze Omgevingsvisie daarvoor ruimte gelaten en is nog geen concretere invulling gegeven.

Uw zorgen rond het toenemende (vracht)verkeer en de relatie met gezondheid en de kwaliteit van wonen herkennen we. Mede om die reden is ‘bruisen van gezondheid’ als 1 van de kernwaarden in het canvas opgenomen. Dit aspect wordt dus meegewogen om te komen tot een ‘betekenisvolle’ plaats. We zullen zorgvuldig om moeten gaan met de schaarse ruimte en de belangen van onze inwoners. Die belangen zullen we bij concrete initiatieven moeten wegen en die belangen krijgen een meer concrete invulling bij toekomstige bestemmingsplannen / omgevingsplannen.

2.3.2 Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

2.4 Zienswijze 4 Prorail

Datum: 26 april 2023
Onderwerp: Bergen op Zoom; Ontwerp Omgevingsvisie Bergen op Zoom

Geachte Raad,
De ontwerp Omgevingsvisie Bergen op Zoom, welke met ingang van 23 maart 2023 tot en met 11mei 2023 ter inzage ligt, geeft ProRail aanleiding om de volgende zienswijze in te brengen. ProRail heeft, als landelijk spoorbeheerder, een visie op de omgeving van het spoor. We delen deze graag met u, zodat u dit mee kunt nemen in uw Omgevingsvisie. Meer informatie vindt u hier:
https://www.prorail.nl/siteassets/homepage/samenwerken/overheden/documenten/pr document-prorail-en-de-omgevingsvisies.pdf

Ontwikkelingen
ProRail ziet bereikbaarheid per spoor als belangrijke voorwaarde voor ruimtelijke ontwikkelingen die ook een mobiliteitsbehoefte hebben. ProRail wil meedenken bij nieuwbouw van woningen langs het spoor in de nabijheid van stations, de verdichting rond stations en de vrije baan. Dat draagt bij aan de duurzame OV-bereikbaarheid in Nederland. Bouwen nabij het spoor is een samenspel met meerdere belangen dat ook afwegingen noodzakelijk maakt. ProRail wil daarbij graag een aantal aandachtspunten benoemen die in de uitwerking een rol zouden moeten spelen, met als uitgangspunt dat de bedrijfsvoering en eventueel toekomstige uitbreidingen van ProRail niet worden belemmerd. Verder verzoekt ProRail uw gemeente om haar - vooruitlopend op de Omgevingswet - actief te betrekken bij het verder ontwikkelen van bouwplannen in de directe nabijheid van de spoorbaan, teneinde in gezamenlijk overleg tot overeenstemming te komen c.q. afspraken te maken alvorens tot uitvoering zal worden overgegaan.

Aspect Externe Veiligheid
ProRail verzoekt u voor het aspect Externe Veiligheid in relatie tot Railverkeer gebruik te maken van de meest recente gegevens (Basisnet).

Aspect Geluid
ProRail verzoekt u voor het aspect Geluid in relatie tot Railverkeer gebruik te maken van de meest recente gegevens Geluidregister spoor.

Aspect Trillingen
ProRail beoogt niet alleen voor gemeenten en provincies die plannen maken in de spooromgeving, maar ook voor toekomstige bewoners rond het spoor een "goede buur" te zijn. Indien de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen, bebouwing dichtbij het spoor mogelijk maken, kan trillinghinder voor de toekomstige bewoners/gebruikers ontstaan als gevolg van treinverkeer. Hoewel er geen

wettelijke normen bestaan voor trillinghinder in dit soort situaties acht ProRail het gewenst dat er in de planvorming wel aandacht voor is. In het kader van de goede ruimtelijke ordening en de zorgvuldige voorbereiding van besluiten raadt ProRail u aan om het aspect trillinghinder af te wegen, zoals door Kenniscentrum InfoMil wordt aanbevolen.
Zie https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/milieuthema/tril/
ProRail raadt u dan ook aan om het aspect trillingen te betrekken bij de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen. In dit kader verwijst ProRail u naar de Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen.
(https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brievenregeringZdetail?^2019Z15245Åd^2019D31337)

Percelen ProRail
In de Omgevingsvisie zijn percelen opgenomen die in eigendom zijn van Railinfratrust B.V7ProRail B.V. (verder te noemen “ProRail”). ProRail merkt in dit kader op dat deze percelen – zonder nadrukkelijke schríftelijke toestemming van ProRail - niet mogen worden gebruikt. Deze percelen zijn door ProRail benodigd ten behoeve van de uitvoering van haar wettelijke taken en voor eventuele toekomstige (uitbreidings)plannen. De percelen van ProRail, alsmede de spoorbaan, dienen door ProRail, haar aannemers of hulpdiensten te allen tijde onbelemmerd toegankelijk te zijn en te blijven met het materieel dat ook momenteel wordt gebruikt voor het uitvoeren van werkzaamheden en in het geval van calamiteiten. Dit geldt ook voor over-/onderbouwingen en/of overkragingen van deze gronden. ProRail verzoekt u tevens alle percelen van ProRail te voorzien van de bestemming Verkeer-Railverkeer.

Bureau Spoorbouwmeester
Bureau Spoorbouwmeester is in 2001 op initiatief van de directies van NS en ProRail opgericht als een onafhankelijk adviserend orgaan voor ontwerp en vormgevingsopgaven binnen de spoorsector. Sinds het ontstaan van het bureau wordt aan en met het Spoorbeeld gewerkt. Het Spoorbeeld is opgesteld voor alle bij het spoor en de spooromgeving betrokken partijen: van de spoorpartners ProRail en NS, stationseigenaren, opdrachtgevers, exploitanten, vervoerders en concessiehouders tot ontwerpers, gebruikers en overheden. Het daagt al deze spoorse partijen uit om vanuit het perspectief van reizigers en omgeving met zorg en ambitie aan de opgaven op en rond het spoor te werken. Meer informatie over Spoorbeeld en de voor uw gemeente van belang zijnde documenten (zoals bijvoorbeeld de Visie omgeving spoor en stations, Het stations concept en Het stationskwartier) kunt u vinden op www.spoorbeeld.nl waarnaar ProRail u kortheidshalve verwijst.

Overwegen
Overwegen vormen een gevaarpunt tussen weg- en spoorverkeer. ProRail verzoekt uw gemeente daarom contact op te nemen met ProRail indien de door uw gemeente voorgestelde visie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen effect

kunnen hebben op de bestaande overwegen in uw gemeente. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan gewijzigd gebruik door het realiseren van een ontsluitingsroute voor een nieuwe woonwijk of bedrijventerrein. Ook verwijst ProRail uw gemeente graag naar de Beleidsagenda Spoorveiligheid 2020 -2025 waarin het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: IenW) haar visie op overwegveiligheid heeft beschreven. Het streven van IenW is om samen met ProRail, decentrale overheden, recreatieve belangenorganisaties en burgers te zorgen voor nul dodelijke slachtoffers en nul verstoringen op en rondom overwegen om een veilige, vlotte en duurzame mobiliteit (trein- en wegverkeer) te kunnen garanderen. Meer informatie hierover vindt u hier: https://www.riiksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/02/05/beleidsagenda-spoorveiligheid-2020-2025

Waterpeil/Stabiliteit
De stabiliteit van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen mag niet worden beïnvloed. Uw gemeente dient te borgen dat plannen en/of werkzaamheden geen invloed hebben op de stabiliteit van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen, alsmede op het ongehinderd gebruik van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen. Denk daarbij aan de inrichting en/of exploitatie van een Warmte Koude Opslagsysteem of een WADI, maar ook aan aanpassingen van watergangen.

Spoorwegwetgeving
Voor het uitvoeren van werkzaamheden in de nabijheid van de spoorbaan dient rekening gehouden te worden met het bepaalde in artikel 19 van de Spoorwegwet, waarnaar ProRail u kortheidshalve verwijst. Nadere informatie kunt u vinden via https://www.prorail.nl/samenwerken/vergunningen-aanvragen of contact opnemen met ProRail via het e-mailadres vergunningaanvraag@prorail.nl
ProRail merkt in dit kader nu reeds op dat onder de Omgevingswet - voor initiatieven binnen het beperkingengebied hoofdspoor - uw gemeente het bevoegde gezag is voor meervoudige aanvragen, waarbij vergunning alleen verleend kan worden nadat ProRail haar gemandateerde advies met instemming heeft gegeven.
Bij enkelvoudige aanvragen blijft de minister bevoegd gezag en zal ProRail namens de minister vergunning verlenen.

Spoorwegdoeleinden
ProRail verzoekt uw gemeente zorg te dragen dat gronden welke momenteel voorzien zijn van de bestemming Spoorwegdoeleinden of Railverkeer, deze bestemming ook in de toekomst zullen behouden. Ook verzoekt ProRail uw gemeente om geen dubbelbestemmingen mogelijk te maken.

Onderstations
De binnen het plangebied aanwezige onderstations mogen niet komen te vervallen. Deze onderstations zijn cruciaal voor de elektriciteitsvoorziening van de hoofdspoorweginfrastructuur en daarmee voor de berijdbaarheid van het spoor. Tevens

verzoekt ProRail u ervoor zorg te dragen dat de onderstations - net als in de huidige situatie - te allen tijde bereikbaar zullen zijn voor onderhouds- en hulpdiensten. Met het oog op potentiële risico's voor het bouwen nabij of boven een onderstation dient rekening te worden gehouden met een afstand van 10 meter gemeten vanaf de gevels van het onderstation.

Overige railgebonden gebouwen en ondergrondse infra
De binnen het plangebied aanwezige railgebonden gebouwen en ondergrondse infra, deel uitmakende van de hoofdspoorweginfrastructuur, al dan niet gelegen op percelen van ProRail, dienen te allen tijde bereikbaar te zijn en te blijven ten behoeve van het spoorwegbeheer en/of voor hulpdiensten. Het functioneren van deze voorzieningen mag niet worden beïnvloed door ontwikkelingen in de omgeving.

Zicht op de stationsentree
Doordat de stationsomgeving een ideale plek is om je te vestigen, ziet ProRail de laatste járen steeds meer verdichting en hoogbouw rond het station. Dit komt de vindbaarheid van een station niet ten goede. Reizigers voelen zich hierdoor onzeker, hetgeen een vorm van stress veroorzaakt. Ondanks dat er bewegwijzering is blijkt uit onderzoek dat zicht op de hoofdingang de beste manier is om het station te vinden. Zichtlijnen naar het station spelen daar een belangrijke rol in en ProRail wil deze graag in stand houden.

Windbeleving en windhinderrisico’s
Hoogbouw rond het station heeft invloed op de windbeleving van de reiziger. Gemiddeld wachten reizigers 7 tot 10 minuten op een trein en dat doen ze bij voorkeur op het perron waar de trein halteert. Wachten met veel wind draagt niet bij aan een positieve stationsbeleving. Reizigers wachten bij voorkeur warm, beschut en comfortabel. Helaas is er echter niet voldoende wachtgelegenheid voor elke reiziger. Daardoor is het van belang dat in de omgeving rekening wordt gehouden met de windbeleving op het perron. Hoogbouw rond het station heeft ook invloed op de windcirculatie/windstromen en kan risico’s opleveren voor omliggende bebouwing (zoals schade aan daken/kappen) door veranderende windbelastingen. Hiermee dient rekening te worden gehouden.

Schaduwwerking op zonnepanelen
ProRail stelt zich als doel om in 2030 C02 neutraal te opereren. Dat betekent dat vele daken en perronoverkappingen voorzien zijn of worden van zonnepanelen om zo voldoende stroom op te wekken voor verlichting, reisinformatie, liften en roltrappen. ProRail verzoekt u derhalve bij het maken van plannen rekening te houden met mogelijke schaduwwerking op de ProRail zonnepanelen en indien nodig met ProRail in contact te treden, zodat voornoemde doelstelling van ProRail voor 2030 haalbaar blijft.
Zonneparken /reflectie in relatie tot hoofdspoorweginfrastructuur.
Uit een risicoanalyse moet blijken dat een zonnepark c.a. geen negatief effect heeft op de hoofdspoorweginfrastructuur. Dat moet onder meer uit de vereiste EMC (elektromagnetische compatabiliteit) berekening blijken. En dan met name de

weerstandsbeïnvloeding (geen aardingen/aansluitpunten in de buurt van het spoor conform bijgevoegde RLN00398) en diverse aspecten met betrekking tot aansluiting op het hoogspanningsnet. Ook voor de weerkaatsing van licht van zonnepanelen dient aangetoond te worden dat aanwezige seinen niet “overstraald” kunnen worden door lichtweerkaatsing door de zonnepanelen. ProRail adviseert u om deze risico’s te laten berekenen en voordat gestart wordt met de realisatie van het zonnepark ProRail te voorzien van de uitkomsten. Verder wil ProRail u nog wijzen op de beperkingengebieden. De beperkingengebieden staan vermeld in artikel 21 van het Besluit hoofdspoorweginfrastructuur https://wetten.overheid.nl/BWBR0017626/2017-01-01 en in de Regeling omgevingsregime hoofdspoorwegen https://wetten.overheid.nl/BWBR0038197/2016-10-01
Binnen deze beperkingengebieden is voor te verrichten activiteiten op grond van artikel 19 van de Spoorwegwet een vergunning van ProRail vereist.
ProRail neemt aan u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en behoudt zich het recht voor in de verdere procedure aanvullende c.q. nieuwe opmerkingen/zienswijzen kenbaar te maken.

Met vriendelijke groet
[redacted]

2.4.1 Reactie

Dank voor de uitgebreide en heldere informatie. De gemeente Bergen op Zoom zal die zeker gebruiken bij ontwikkelingen in de nabijheid van het spoor. Om een dergelijk belang van vitale infrastructuur te onderstrepen is op pagina 45 een tekst toegevoegd.

2.4.2 Conclusie

De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Pagina 45, Hoofdstuk 5, praktijk
Oud: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota’s en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die ‘het bevoegd gezag’ moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces.
Nieuw: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota’s en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die ‘het bevoegd gezag’ moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces. **Bij concrete initiatieven is het van belang om actief de dialoog te zoeken met nutsbedrijven, beheerders van het water, het landschap of andere vitale infrastructuur gezien de mogelijk grote impact op de ruimte. Denk bijvoorbeeld aan de toekomstige infrastructuur in het belang van de energietransitie. De gemeente zal een dergelijke dialoog stimuleren om later een goede belangenafweging te kunnen maken.**

2.5 Zienswijze 5 IVN Groene Zoom

Betreft: zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie
Bergen op Zoom, 30-4-2023

Geachte raad,
IVN Groene Zoom maakt hierbij mede namens stichting de Brabantse wal, milieuvereniging Benegora, natuurvereniging Namiro, de vogelwerkgroep Bergen op Zoom en de stichting tot Behoud van het Halsters laag en het Buitengebied West-Brabant haar zienswijze kenbaar op de concept-Omgevingsvisie voor Bergen op Zoom.

1. Uitgangspunten
Het proces om tot een Omgevingsvisie voor Bergen op Zoom te komen is al in 2019 gestart en leidt nu in 2023 tot een visie die naar onze mening veel vragen oproept.
Met het vanaf het begin hanteren van het uitgangspunt 'Niets is voor altijd' wordt in feite gekozen voor een benadering dat bestaand beleid geen beperkingen mag opleveren voor een op te stellen Omgevingsvisie en dat 'alles in principe overal kan'.
IVN Groene Zoom vond en vind dat een weinig realistisch Uitgangspunt en heeft dat in de beginfase van dit proces ook te kennen gegeven. Het was voor onze vereniging ook reden om niet tot nauwelijks in het proces te participeren. Met name het niet respecteren van vaststaand beleid in de aangewezen Natura 2000-gebieden en de rest van het natuurnetwerk Brabant is voor onze vereniging niet acceptabel.
Consequentie van de gekozen werkwijze is onder meer dat niet op voorhand is uit te. sluiten dat de visie mogelijk negatieve effecten op de in of in de omgeving van de gemeente gelegen Natura 2000-gebieden tot gevolg kan hebben. Dit brengt vervolgens met zich mee dat een plan-MER annex passende beoordeling voor de Omgevingsvisie noodzakelijk is. Wij verwijzen u daarvoor naar een fact-sheet van de Commissie MER (www.commissiemer.nl/documenten/000Cl0306.pdf). Wij hebben een dergelijke plan-MER niet bij de stukken aangetroffen en hebben begrepen dat die niet gemaakt is.

2. Canvas betekenisvolle plek
In dit hoofdstuk wordt bij 'heelheid van de plek' geconstateerd dat we met een andere blik naar natuur en natuurlijke systemen kijken en dat de harde scheiding tussen stad en groen iets uit het verleden is. Onze vereniging streeft al vanouds naar het waar mogelijk kunnen gebruiken en genieten van de natuur door recreatief medegebruik. Dat kent echter zijn grenzen en er zijn zeker situaties denkbaar dat scheiding tussen stad en natuur zinvol en noodzakelijk is. Recreatie medegebruik mag nooit tot een wezenlijke aantasting van natuurwaarden leiden of herstel van natuurwaarden in de weg staan. Wij verzoeken u die nuancering aan te brengen.
Onder 'Niets is voor altijd' wordt geconcludeerd dat het besef van tijdelijkheid groot is en dat we daarnaar handelen. Dat zouden we terug moeten zien in de manier waarop we omgaan met onze leefomgeving, hoe we ontwikkelen en bouwen. Hier wordt gesuggereerd dat natuur maakbaar is en gemakkelijk van plaats kan wisselen. Dat is

niet juist. Wij verwijzen u hiervoor naar de wettelijk vastgelegde uitgangspunten voor natuurbeleid: Natuur kan alleen worden opgeheven als de noodzaak vaststaat, alternatieven ontbreken en tijdig voldoende compensatie plaats vindt.
We zijn het eens met de constatering onder ‘Nature calls’ dat we de natuur soms te veel ondergeschikt gemaakt hebben aan andere belangen. We geloven echter niet dat het meer verbinding maken met de ons omringende natuurrijke omgeving wat wordt voorgesteld een oplossing voor dat probleem is. We zullen juist meer respect moeten hebben voor de intrinsieke waarde van de natuur en de natuur juist ruimte moeten bieden voor zijn eigen ontwikkelingskansen.

3. Gebiedsprofielen.
Bij gebiedsprofiel ‘stedelijk leven’ wordt voorgesteld Het Zoommeer weer te verbinden met het oude Havenkanaal. Bij het ontbreken van een plan-MER/passende beoordeling zou hier hooguit kunnen worden voorgesteld daar onderzoek naar te doen.
Ook onder ‘Waterrijk leven’ staan aantal uitspraken c.q. keuzes die zonder een passende beoordeling niet te verantwoorden zijn. We noemen bijvoorbeeld:
Strikte scheiding tussen natuur en recreatie nader bezien of opheffen
Mogelijkheden om rondom de Binnenschelde wonen en waterleven te verbinden
Een bevaarbare verbinding creëren tussen Zoommeer, Havenkanaal en de Binnenschelde,

Onder ‘Landelijk leven’ wordt als optie genoemd om vrijkomende agrarische bedrijven te transformeren naar kleine woonclusters, gemengd met kleinschalige bedrijvigheid (o.a. educatie, zorg en recreatie) passend in de context. Een dergelijke invulling gaat een stuk verder dan het huidige beleid voor het buitengebied en onduidelijk is wat mogelijke consequenties voor de natuur en de agrarische sector zijn. Wij betwijfelen of dit een reële optie is en kan vanwege het ontbreken van voldoende voorzieningen ook problematisch zijn voor de te ontwikkelen woningen zelf. De visie zou dan ook niet verder moet gaan dat dit te onderzoeken en nader af te wegen is.

Bij ‘Natuurlijk leven’ wordt voorgesteld om:
Recreatieve poortfuncties in de natuur te versterken
Te komen tot c.q. het behoud van een netwerk van recreatieve voorzieningen
Natuurvriendelijke recreatie te bevorderen (recreatieve zonering; ecotoerisme);
Bevorderen kwaliteit en vergroten diversiteit verblijfsrecreatie
Agrarisch medegebruik bevorderen
Het is zeer de vraag of het noodzakelijke behoud en versterken van de natuurwaarden zich altijd en overal met deze doelen laten verenigen. Ook hier daarom voorgesteld om dit hooguit als nader te onderzoeken en af te wegen wensen te formuleren.

4. Sleutelgebieden
Als ontwikkelrichting voor het ‘Waterfront’ wordt genoemd: 'de omgeving meer en intenser beleven’ door het faciliteren en uitnodigen van bewegen en beleven. Denk aan

het bewuster gebruikmaken van het gebied, verborgen pareltjes zichtbaar maken en de aantrekkingskracht vergroten voor diverse doeleinden: wonen, recreëren en ondernemen'. Het bijgevoegde kaartbeeld doet veronderstellen dat het bebouwen van de Molenplaat tot de mogelijkheden behoort. Omdat een groot deel van de Molenplaat een natuurbestemming heeft, onderdeel uitmaakt van het natuurnetwerk en aan drie kanten wordt omgeven door Natura 2000-gebieden achten wij dit een onterechte suggestie. Ook bebouwing in de Binnenschelde langs de Noordlandseweg is niet op voorhand zonder problemen. Wij verzoeken u dat duidelijk te maken en deze suggesties achterwege te laten. Wij zien wel andere mogelijkheden om dit gebied te ontwikkelen. De ontsluitingsstructuur van de wijk Bergse plaat is op dit moment problematisch. Bij een verkeersongeluk tussen de Aalscholver en de bussluis is het westelijke deel van de woonwijk onbereikbaar. Dit is op te lossen door een brede dijk aan te leggen tussen het noordelijk deel van de Boulevard en de flat op de punt van de Bergse plaat. Langs de dijk kunnen woonstructuren worden aangelegd die (voor een deel) tegemoet kunnen komen aan de gewenste uitbreiding van de woningbouwcapaciteit. De dijk kan worden aangelegd met grondspecie die vrijkomt door de Binnenschelde te verdiepen. Dat levert mogelijk tevens een bijdrage aan het oplossen van de waterkwalileitsproblematiek van de Binnenschelde. In het verleden hebben wij al eens een dergelijk voorstel aan u gedaan. Wij stellen u voor deze suggestie nader te onderzoeken.

Het is positief dat binnen het sleutelgebied 'Bergse entree' wordt gedacht aan groene en blauwe verbindingen (bos en water), als drager voor vernieuwing binnen het gebied. Gezocht zou moeten worden naar mogelijkheden om met dergelijke verbindingen invulling te geven aan ontbrekende schakels binnen het natuurnetwerk en/of de gemeentelijke hoofdgroenstructuur. Het is de vraag of die ambitie samen kan gaan met het plaatsen van iconische gebouwen op zichtlocaties en/of knooppunten van infrastructuur zoals wordt voorgesteld bij Ruytershove en Zoomland. Dit voorbehoud zou moeten worden gemaakt.

Binnen het sleutelgebied 'Bos in beweging' worden de bossen van het voormalige landgoed Lievensberg al zeer intensief gebruikt. Het is dan ook de vraag of er daadwerkelijk behoefte is aan het beter beleefbaar en bereikbaar maken van het bos voor de mensen in aangrenzende wijken. Er dient voor gewaakt te worden dat het nog beter bereikbaar maken van dit gebied een negatieve invloed kan hebben op de natuurwaarden in dit deel van het natuurnetwerk. Het is ook zeer de vraag of hier kleinschalige landbouwinitiatieven te realiseren zijn met behoud van de huidige natuurwaarden.

Hoogachtend,

[redacted]
vereniging IVN Groene Zoom
stichting De Brabantse Wal

2.5.1 Reactie

Ad 1. Uitgangspunten. Heel spijtig dat IVN Groene Zoom er voor heeft gekozen om niet of nauwelijks in het proces te participeren, terwijl juist van hen verwacht mag worden te ijveren voor de natuurwaarden opgenomen in het canvas. Het invullen van gemeentelijke opgaves omsloten door Natura2000 gebieden vraagt expliciet om gebruik te maken van “the wisdom of the crowd”. Van het niet respecteren van vaststaand beleid in de aangewezen Natura 2000-gebieden en de rest van het natuurnetwerk Brabant is geen sprake. Uit een externe juridische toets is gebleken dat een plan-MER annex voor de deze vorm van Omgevingsvisie niet noodzakelijk is.
Een dergelijke plan-MER zit om die reden niet bij de stukken.

Ad 2. Canvas betekenisvolle plek.
Met heelheid van de plek bedoelen we dat we waarden elkaar moeten versterken. Dat kan door fysieke grenzen te vervagen en groen in de bebouwing te versterken alsook te onderzoeken hoe ontwikkelingen in het groen biodiversiteit kan versterken: Natuur inclusief ontwikkelen.
Met de ontwikkelwaarde nature calls sluiten we niet de eigen ontwikkelkansen van natuurgebieden uit.

Ad 3 Gebiedsprofielen
In dit hoofdstuk beschrijven we slechts de kwaliteiten van een gebied die we willen behouden en/of versterken en welke opgaven we zien. We onderschrijven uw stelling dat onderzoek van haalbaarheid eerst zal moeten gebeuren.

Ad 4 Sleutelgebieden.
De selectie van de sleutelgebieden is in co-creatie tot stand gekomen. Daar ziet de samenleving de meeste potentie. Het is uiteindelijk aan het bevoegd gezag om te besluiten om medewerking en een vergunning te verlenen.
Waterfront. Een groot deel van de Molenplaat heeft inderdaad een natuurbestemming en maakt onderdeel uit van het natuurnetwerk en is omgeven door Natura 2000-gebieden. Dit zijn gegevens die bijdragen aan het bewuster gebruikmaken van het gebied en de kansen die er (waarschijnlijk) wel zijn te kunnen benutten.
Bergse entree en bos in beweging. In deze sleutelgebieden uit u twijfels over de ontwikkelrichtingen succesvol zullen zijn. Initiatiefnemers die iets willen toevoegen in een sleutelgebied zullen per definitie geconfronteerd worden met vragen en twijfels tijdens een omgevingsdialoog.

2.5.2 Conclusie

De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

2.6 Zienswijze 6 Rijkswaterstaat

Mail d.d. 09-05-2023

Geachte heer/mevrouw [redacted]

Met veel belangstelling heb ik kennis genomen van de Ontwerp-Omgevingsvisie.

Rijkswaterstaat beheert en ontwikkelt het hoofd(vaar)wegennet en het hoofdwatersysteem en is de uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Rijkswaterstaat is daarmee de uitvoerder van belangrijke maatschappelijke opgaven op het terrein van de fysieke leefomgeving. Onze missie is om, samen met anderen, te werken aan een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. In alle taken van Rijkswaterstaat vormt een duurzame leefomgeving het fundament via speerpunten als Energie en Klimaat, Circulaire Economie en Duurzame Gebiedsontwikkeling. Ik herken in uw Ontwerp-Omgevingsvisie diverse inhoudelijke opgaven en zie raakvlakken en gedeelde belangen tussen uw visie en de opgaven waar wij als overheden gezamenlijk voor staan, zoals bereikbaarheid en de verschillende milieuthema's.

In algemene zin wil ik u graag meegeven dat als het gaat om de (toekomstige) uitwerking van omgevingsplannen die direct of indirect van invloed kunnen zijn op de doorstroming en veiligheid van onze (vaar)wegen, wij daarover graag worden geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur Ruimtelijke Ordening
Afdeling Netwerkontwikkeling en Visie (NOV)
Rijkswaterstaat Zuid-Nederland

2.6.1 Reactie

Bij de uitwerking van omgevingsplannen die direct of indirect van invloed kunnen zijn op de doorstroming en veiligheid van de (vaar)wegen, wordt u actief geïnformeerd. Om een dergelijk infrastructureel belang te onderstrepen is op pagina 45 een tekst toegevoegd.

2.6.2 Conclusie

De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Pagina 45, Hoofdstuk 5, praktijk
Oud: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces.
Nieuw: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces. **Bij concrete initiatieven is het van belang om actief de dialoog te zoeken met nutsbedrijven, beheerders van het water, het landschap of andere vitale infrastructuur gezien de mogelijk grote impact op de ruimte. Denk bijvoorbeeld aan de toekomstige infrastructuur in het belang van de energietransitie. De gemeente zal een dergelijke dialoog stimuleren om later een goede belangenafweging te kunnen maken.**

2.7 Zienswijze 7 camping Bergse Hoeve BV

Datum: 11-05-2023
Onderwerp: zienswijze op de ontwerp-Omgevingsvisie "Bergen op Zoom

Edelachtbare leden van de raad,

Namens mijn cliënte, CAMPING DE BERGSE HOEVE BERGEN OPZOOM B.V., dien ik hierbij een zienswijze in op de ontwerp-omgevingsvisie "Bergen op Zoom" zoals die met ingang van 23 maart jl. tot en met 1 1 mei 2023 ter visie ligt. Deze zienswijze is derhalve tijdig ingediend.

1. Voorgeschiedenis

1.1 Camping De Bergse Hoeve Bergen op Zoom B.V. (hierna: cliënte) exploiteert sedert april 1977 Camping De Bergse Hoeve op het adres Bergsebaan 44 in Bergen op Zoom.

1.2 De camping is op 1 januari 1974 door de rechtsvoorgangster van cliënte opgericht.

1.3 Het ontstaan van een camping op het adres Bergsebaan 44 begin jaren zeventig van de vorige eeuw is het rechtstreeks gevolg van de aanleg van recreatiegebied "De Heide" door de gemeente Bergen op Zoom. Dit gebied ligt pal ten noordwesten van de camping. Uw gemeente heeft de grond voor het recreatiegebied in 1954 van de Nederlandse Spoorwegen aangekocht en is in 1959 gestart met de aanleg van een recreatiegebied. Dit recreatiegebied was in 1961 gereed. Destijds bestond het uit vijvers, stranden en een eilandje. Het trok vanaf vestiging tot medio jaren negentig van de vorige eeuw op zomerse dagen vele duizenden bezoekers.

1.4 In de onmiddellijke nabijheid van het recreatiegebied ontstonden aan het gebied gerelateerde activiteiten, waaronder campings, en dus ook de camping van cliënte. In 1994 stopte de gemeente Bergen op Zoom met het in stand houden van de vijvers van De Heide (door er geen water meer in te pompen), waarna het gebied als recreatiegebied haar aantrekkelijkheid verloor voor recreanten.

1.5 Vanaf medio 1995 is cliënte derhalve op zoek naar een manier om haar camping toch aantrekkelijk te houden voor recreanten. In verband hiermee onderneemt zij vanaf medio jaren '90 van de vorige eeuw al pogingen om haar bestaande camping te kunnen uitbreiden, moderniseren en aan te passen aan de eisen van de tijd.

1.6 In 2020 heeft cliënte een brief van het college ontvangen waarin zij is uitgenodigd om een principeverzoek te doen voor de door haar gewenste ontwikkeling. Het daarvoor noodzakelijke (ambtelijke) overleg is (mede) door de coronaperiode in de vertraging geraakt. Vorig jaar zijn de gesprekken weer opgestart en in de afgelopen periode heeft

cliënte, met haar adviseur Stantec, met uw gemeente op diverse momenten overleg gehad over de wijze waarop aan de plannen van cliënte tegemoet kan worden gekomen op een wijze, die ook voor uw gemeente acceptabel is. Daarvoor zijn inmiddels diverse stappen ondernomen.

1.7 Een van de stappen die cliënte ook heeft gezet is ook een modernisatie binnen hel bedrijf: de huidige directeur is doende de bedrijfsvoering over te dragen aan zijn dochter (en haar echtgenoot): dit draagt bij aan de continuïteit en dus de toekomstbestendigheid van het bedrijf.

1.8 Voor de toekomst van het bedrijf en de uitvoering van de plannen is, minst genomen, essentieel dat de locatie van de huidige camping (en van de gewenste uitbreiding) is opgenomen in een Omgevingsvisie op een wijze, die een uitbreiding faciliteert. Dit is nu niet het geval. Precieze beschouwing van de kaart uit het Ontwerp leert namelijk dat de camping is gelegen in het gebiedsprofiel "Landelijk Leven", zoals uit onderstaande tekening blijkt (met rode lijn is de ligging van de camping aangeduid). Binnen dit profiel is recreatie (laat staan het versterken daarvan) geen beleidsdoel en - voor zover cliënte kan zien - dus niet of nauwelijks mogelijk. Daarom wordt deze zienswijze ingediend.

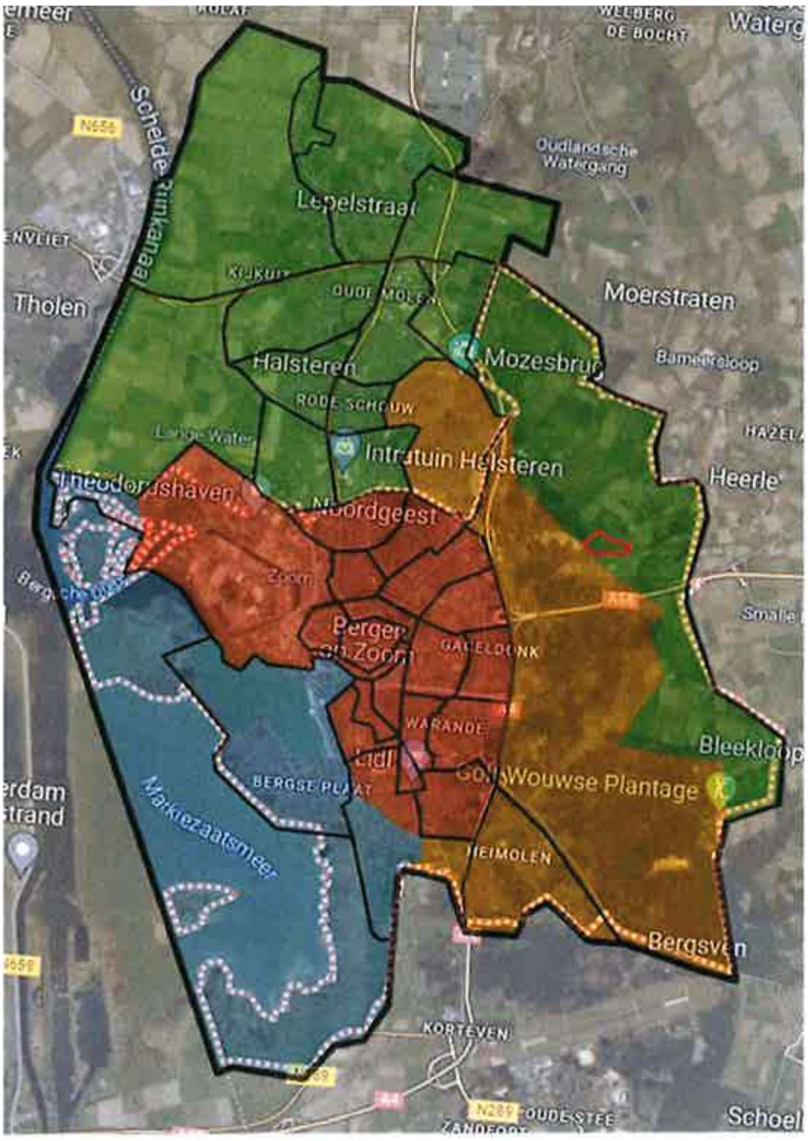

2. Motivering zienswijze

2.1 De camping ligt juist tegen de rand van een ander gebiedsprofiel aan, te weten: "Natuurlijk Beleven". In dit profiel ligt het recreatiegebied "De Heide" waar het bedrijf van cliënte haar bestaan(sgeschiedenis) aan dankt (zie hiervoor) en waar het bedrijf door haar aard en ligging ook bij hoort.

2.2 In dit profiel staat een aantal kwaliteiten die zeer positief zijn voor de plannen van cliënte:

> Versterken van recreatieve poortfuncties in de natuur;
> Netwerk van recreatieve voorzieningen.

Als behoeften/ontwikkelingen/opgaven worden voor dit gebied (onder andere) geformuleerd:

> Natuurvriendelijke recreatie bevorderen (recreatieve zonering; ecotoerisme);
> Bevorderen kwaliteit en vergroten diversiteit verblijfsrecreatie;
> Stikstofreductie en natuurbouw.

2.3 In de plannen van cliënte is uitdrukkelijk voorzien in het vergroten van de diversiteit in verblijfsrecreatie door op de camping dagkamperen (tenten/caravans/campers) mogelijk te maken; een vorm van verblijfsrecreatie die op dit moment in Bergen op Zoom totaal ontbreekt. In eerdere gesprekken is zijdens uw gemeente ook aangegeven dat de plannen van cliënte daarom zeer interessant zijn.

2.4 Ook is in de plannen voorzien in zonnepanelen (schone energie en dus stikstofreductie) en is cliënte doende om bijvoorbeeld door middel van fietsverhuur in te spelen op de geplande fietsstraat van "Rondje Bergen".

2.5 Tenslotte wil cliënte inzetten op meer samenwerking met de buurt en ondernemers in de buurt om onder andere (bijvoorbeeld) natuurvriendelijke recreatie en ecologische, lokale, producten te bevorderen.

2.6 Essentieel voor de verwezenlijking van de plannen - en overigens ook voor het goed functioneren van de bestaande camping - is dat de camping komt te liggen binnen de grenzen van het gebiedsprofiel "Natuurlijk Beleven". Daar hoort zij, gezien haar historie en de ligging, ook in thuis.

3. CONCLUSIE

3.1 Op grond van het voorgaande verzoek ik u namens cliënte om de begrenzing in de Omgevingsvisie aan te passen en wel zodanig, dat zowel de huidige camping als het gebied waarvan de plannen gelden (en dat op bijgaande tekening is aangegeven IBIJLAGE]) binnen het gebiedsprofiel "Natuurlijk Beleven" komt te liggen.

Tenslotte merk ik nog op dat cliënte zeer graag gebruik maakt van de mogelijkheid om deze zienswijzezelf mondeling toe te lichten en u deelgenoot te maken van haar plannen en enthousiasme en vertrouwen in de toekomst.

Hoogachtend,
[redacted]
Advocaat Van Iersel Luchtman N.V.

2.7.1 Reactie

De camping ligt weliswaar aan de rand maar geheel in het groen, maar zowel voor sleutelgebieden als ook voor gebiedsprofielen is de grens niet hard en dus arbitrair. Grenzen zijn vooral gebaseerd op gebieds-/landschapskenmerken en logisch gekozen. De harde grenzen zijn van toepassing in de bestemmingsplannen/omgevingsplannen, mede om die reden is de begrenzing van de sleutelgebieden aangegeven met “grofweg’ of ‘ruwweg’. De kaart met gebiedsprofielen wordt niet aangepast.

Initiatieven die aansluiten bij waarden van het aangrenzende profiel voegen mogelijk daaraan iets toe, zonder de waarden van het gebiedsprofiel waarin het zich bevindt te schaden. Elk initiatief zal in totaliteit separaat moeten worden gewogen, maar om de gebiedsgrenzen wat te verzachten is de verbinding met het aangrenzende gebied op pagina 23 bij ‘Natuurlijk beleven’ aangepast.

2.7.2 Conclusie

De zienswijze heeft geleid tot een aanpassing van de Omgevingsvisie.

Pagina 23 Hoofdstuk 3, alinea Deze kwaliteiten van het gebied willen we behouden en/of versterken. Natuurlijk Beleven
Oud: Netwerk van recreatieve voorzieningen.
Nieuw: Een sterk verbonden netwerk van recreatieve voorzieningen versterken de structuren en voorzieningen uit aanliggende gebieden.

3 Wijzigingen Omgevingsvisie naar aanleiding van ingekomen zienswijzen

Pagina 23 Hoofdstuk 3, alinea Deze kwaliteiten van het gebied willen we behouden en/of versterken. Natuurlijk Beleven
Oud: Netwerk van recreatieve voorzieningen.
Nieuw: Een sterk verbonden netwerk van recreatieve voorzieningen versterken de structuren en voorzieningen uit aanliggende gebieden.

Pagina 45, Hoofdstuk 5, praktijk
Oud: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces.
Nieuw: De waarden die in de Omgevingsvisie worden omarmd, moeten ook leven bij behandelaars in het Stadskantoor en een rol spelen bij de gesprekken met initiatiefnemers. Naast gemeentelijke doelen en ambities, vastgelegd in visies, kadernota's en andere beleidsdocumenten, is de Omgevingsvisie dus ook een belangrijke factor bij de afwegingen die 'het bevoegd gezag' moet maken in het ruimtelijke ordeningsproces. **Bij concrete initiatieven is het van belang om actief de dialoog te zoeken met nutsbedrijven, beheerders van het water, het landschap of andere belangrijke infrastructuur gezien de mogelijk grote impact op de ruimte. Denk bijvoorbeeld aan de toekomstige infrastructuur in het belang van de energietransitie. De gemeente zal een dergelijke dialoog stimuleren om later een goede belangenafweging te kunnen maken.**

4 Wijzigingen Omgevingsvisie inbreng gemeenteraad

Onderstaande wijzigingen zijn opgenomen als resultaat de beeldvormende bijeenkomst op 6 april 2023, bespreking in commissie RDE van 12 april 2023 en de aangenomen motie vreemd aan de orde van de dag ‘Omgevingsvisie (RMD23-0009)’ in de raadsvergadering van 20 april 2023.

De gehele Omgevingsvisie is geanonimiseerd. Persoonsnamen en afbeeldingen zijn verwijderd.

Pagina 5 Inleiding
Oud: Op dit moment wordt door de gemeente onderzoek gedaan naar nieuwe woon- en werklocaties.
Nieuw: Op dit moment wordt door de gemeente onderzoek gedaan naar nieuwe woon- en werklocaties. **Het realiseren van 7.000 nieuwgebouwde woningen in 2040 is namelijk een belangrijke ambitie.**

Pagina 5 Inleiding
Oud: Aangezien niets voor altijd is willen we deze Omgevingsvisie periodiek evalueren en, zo nodig, actualiseren. ~~De eerste keer doen we dat in 2025 en daarna in elke nieuwe bestuursperiode.~~
Nieuw: Aangezien niets voor altijd is willen we deze Omgevingsvisie periodiek evalueren en, zo nodig, actualiseren. **Op dit moment wordt door de gemeente onderzoek gedaan naar nieuwe woon- en werklocaties. Als uit die onderzoeken blijkt dat de inhoud van deze Omgevingsvisie niet langer aansluit op het toekomstbeeld en de ambities of te kort schiet omdat bijvoorbeeld nog meer sleutelgebieden benoemd moeten worden, dan zal de Omgevingsvisie hierop aangepast worden. Deze visie is immers als dynamisch instrument bedoeld en geeft richting, maar is geen keurslijf.**

Pagina 6 Leeswijzer
Toegevoegd:
Wanneer in de Omgevingsvisie 'Bergen op Zoom' wordt vermeld, wordt hiermee de gehele gemeente Bergen op Zoom bedoeld, inclusief alle dorpen, kernen en gehuchten. Als het om de stad gaat, dan wordt dat expliciet zo aangegeven.

Pagina 20 Hoofdstuk 3
Oud: Binnen dit hoofdstuk zijn ontwikkelingen, behoeften en opgaven beschreven in 2021/2022. Zoals we eerder stelden is de voorspelbaarheid hiervan steeds minder. Wij willen dan ook ieder moment flexibel en wendbaar inspelen op veranderende maatschappelijke opgaven. Dit doen we samen met de gemeenschap, met inachtname van het canvas en rekening houdend met het karakter van het gebied.
Nieuw: Binnen dit hoofdstuk zijn ontwikkelingen, behoeften en opgaven beschreven in 2021/2022. Zoals we eerder stelden is de voorspelbaarheid hiervan steeds minder. Wij willen dan ook ieder moment flexibel en wendbaar **kunnen** inspelen op veranderende maatschappelijke opgaven. Dit doen we samen met de gemeenschap, met inachtname van het canvas en rekening houdend met het karakter van het gebied.

Pagina 20 Hoofdstuk 3
Oud: ~~Met een periodieke herijking in iedere bestuursperiode~~, willen we de Omgevingsvisie zo actueel mogelijk houden. De kaart met alle deelgebieden samen vormt een raamwerk dat dient als kapstok voor nieuwe ontwikkelingen. Ontwikkelingen kunnen hieraan worden opgehangen, mits ze passen bij de sfeer/het karakter van het deelgebied. Zo dragen ze bij aan het behoud en de versterking van de kwaliteit.
Nieuw: **Met een regelmatige actualisatie** willen we de Omgevingsvisie zo actueel mogelijk houden. De kaart met alle deelgebieden samen vormt een raamwerk dat dient als kapstok voor nieuwe ontwikkelingen. Ontwikkelingen kunnen hieraan worden opgehangen, mits ze passen bij de sfeer/het karakter van het deelgebied. Zo dragen ze bij aan het behoud en de versterking van de kwaliteit.

Pagina 21 Hoofdstuk 3
Oud: Focus op verdichten door het bouwen in bestaande bebouwing en verandering binnen het stedelijk netwerk;
Nieuw: Focus op verdichten door het bouwen **binnen bestaande stad** en verandering binnen het stedelijk netwerk;

Pagina 21 Hoofdstuk 3, alinea Welke ontwikkelingen, behoeften en opgaven zien we? Stedelijk Leven
Oud: ~~Emissieloze of volledig autovrije binnenstad;~~
Pagina 21 Hoofdstuk 3, alinea Deze kwaliteiten van het gebied willen we behouden en/of versterken. Waterrijk Leven
Oud: Boulevard als recreatieve trekker langs het water met veel sportieve voorzieningen om bewegen te stimuleren.
Nieuw: Boulevard als recreatieve trekker langs het water met veel sportieve voorzieningen om bewegen **én ontmoeten** te stimuleren.

Pagina 22 Hoofdstuk 3, alinea Deze kwaliteiten van het gebied willen we behouden en/of versterken. Landelijk Leven
Oud: Dorpskarakter, mensen kennen elkaar;
Nieuw: Dorps karakter, mensen **groeten en** kennen elkaar;
Oud: Verder bouwen aan de identiteit van de kernen Bergen op Zoom, Halsteren en Lepelstraat. Hierbij heeft inbreiding voorkeur boven uitbreiding, maar uitbreiding wordt niet bij voorbaat uitgesloten.
Nieuw: Verder bouwen aan de identiteit van de kernen Bergen op Zoom, Halsteren en Lepelstraat. Hierbij heeft inbreiding voorkeur boven uitbreiding, maar uitbreiding wordt niet bij voorbaat uitgesloten **mits landschappelijk goed ingepast.**

Pagina 23 Hoofdstuk 3, alinea Welke ontwikkelingen, behoeften en opgaven zien we? Natuurlijk Beleven
Oud: ~~Rondje Bergen als fietsstraat inrichten..~~
Nieuw: Fietsen op omliggend lokaal wegennet zoveel mogelijk stimuleren door gepaste inrichting van het profiel en maken van goede verbindingen.

5 Ambtshalve wijzigingen

Onderstaande wijzigingen zijn opgenomen als resultaat van intern overleg.

Pagina 4 Inleiding
Oud: ~~Deze visie is vanuit het perspectief Bestuursakkoord Samen Bergen Verzetten ontwikkeld.~~
Nieuw: Bij het opstellen van deze visie is ook gekeken naar de ambities in zowel de Toekomstvisie als het Bestuursakkoord.

Pagina 18 Hoofdstuk 2
Oud: Bewegen is bewezen essentieel voor onze gezondheid en versterkt onze staat van zijn. Plezier ontstaat ook door bewegen, vooral in de natuur. Bergen op Zoom leent zich hier goed voor, denk aan bosrijke gebieden zoals Lievensberg en de Bergse Heide en
waterrijke gebieden zoals het Zoommeer en Markiezaatsmeer. ~~Een redding voor velen en een verademing in de tijd waarin mensen vaker thuiswerken.~~
Nieuw: Bewegen is bewezen essentieel voor onze gezondheid en versterkt onze staat van zijn. Plezier ontstaat ook door bewegen, vooral in de natuur. Bergen op Zoom leent zich hier
goed voor, denk aan bosrijke gebieden zoals Lievensberg en de Bergse Heide en waterrijke gebieden zoals het Zoommeer en Markiezaatsmeer. **Gebieden die vanuit huis en/of werk makkelijk per fiets of te voet te bereiken zijn en zo een mooi contrast vormen met de compacte stad en dorpen.**

Pagina 48 Bijlagen, Verklarende Woordenlijst
Toegevoegd:
<u>Coulisselandschap</u>
Een coulisse(n)landschap of bocagelandschap is een halfopen landschap dat wordt gekenmerkt door een lapjesdeken van kleine onregelmatige percelen die worden
afgeschermd door heggen, houtwallen of muurtjes.

<u>Steilrand</u>
Een steilrand is in de geomorfologie een abrupt hoogteverschil, wat kan variëren van enkele tot vele meters. Het is een steile helling, of een klif. Steilranden kunnen samenhangen met historische oevers, erosie door rivieren, afgravingen en dergelijke.